

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Забула М.Ю., здоб. ОС «магістр»

Науковий керівник – д-р екон. наук., проф. **Р.М. Бугріменко**

Державний біотехнологічний університет

В умовах глобальних трансформацій, прискореної цифровізації та посилення євроінтеграційних процесів особливого значення набуває розвиток потенціалу підприємства як ключового чинника його конкурентоспроможності, інноваційної здатності та стійкості на ринку. Сучасне підприємство має не лише ефективно використовувати наявні ресурси, а й створювати стратегічні передумови для зростання свого потенціалу, здатного забезпечити довгостроковий розвиток у мінливому середовищі.

Потенціал підприємства розглядається як сукупність ресурсів, можливостей та компетенцій, які забезпечують досягнення стратегічних цілей. До його структури входять виробничий, фінансовий, інноваційний, кадровий, організаційний, маркетинговий, інформаційний та екологічний потенціали. Кожна складова є взаємопов'язаною і формує єдину систему, що визначає конкурентну позицію підприємства у стратегічній перспективі.

В умовах цифрової економіки потенціал підприємства набуває нових якісних характеристик. На зміну традиційним ресурсним підходам приходять концепція інтелектуального, інформаційного та технологічного капіталу, що стають базовими драйверами розвитку. Ефективність управління потенціалом визначається здатністю підприємства до навчання, інновацій, цифрової трансформації та інтеграції в глобальні ланцюги вартості.

Процеси цифровізації змінюють не лише зовнішнє середовище, але й внутрішню архітектуру підприємства. Сучасний потенціал формується на основі цифрових технологій управління, аналітики даних, автоматизації процесів і штучного інтелекту, що дозволяє оптимізувати використання ресурсів, покращувати прогнозування та підвищувати швидкість прийняття рішень.

Таким чином, цифровізація є не лише технологічним трендом, а стратегічним вектором оновлення потенціалу підприємства, що визначає його конкурентоспроможність у майбутньому.

Європейська інтеграція України створює для бізнесу нові можливості, водночас посилюючи вимоги до якості управління, ефективності та соціальної відповідальності. У контексті європейського вектора розвитку потенціал підприємства має трансформуватися у відповідності до принципів сталого розвитку та стандартів ЄС.

Ключовими стратегічними орієнтирами у цьому напрямі є: інтеграція ESG-принципів у стратегічне управління потенціалом підприємства, що передбачає екологічну відповідальність, соціальну орієнтованість і прозорість управлінських процесів; розвиток «зеленої економіки» та екологічного потенціалу підприємств через упровадження енергоефективних технологій,

використання відновлюваних джерел енергії, скорочення викидів та утилізацію відходів; підвищення інноваційного потенціалу через участь у європейських програмах підтримки бізнесу; формування людського капіталу європейського рівня через безперервне навчання, цифрову освіту; розширення міжнародної кооперації та участь у ланцюгах доданої вартості, що дозволяє інтегрувати українські підприємства у спільний ринок ЄС.

Євроінтеграційні процеси стимулюють підприємства до впровадження нових стандартів ефективності, інноваційності та безпеки, що формує сучасну систему управління потенціалом, орієнтовану на стійкий розвиток.

Формування стратегічних напрямів розвитку потенціалу передбачає комплексний підхід, який базується на принципах адаптивності, інноваційності, цифрової трансформації та стратегічного управління:

1. Стратегічне планування розвитку потенціалу – визначення місії, цілей і стратегічних орієнтирів підприємства з урахуванням тенденцій цифрової економіки та глобальних ризиків.

2. Розвиток інноваційно-технологічного потенціалу через інвестиції, автоматизацію виробництва, впровадження технологій штучного інтелекту.

3. Удосконалення організаційного потенціалу – створення гнучких управлінських структур, цифрових команд.

4. Підвищення кадрового потенціалу через систему безперервного навчання, розвиток цифрових і управлінських компетенцій, впровадження програм мотивації та лідерства.

5. Зміцнення фінансового потенціалу шляхом диверсифікації джерел фінансування, управління ризиками та залучення інвестицій у цифрові проєкти.

6. Розвиток маркетингового потенціалу завдяки використанню цифрових платформ, аналітики споживчих даних, персоналізації пропозицій і розвитку бренду підприємства в онлайн-середовищі.

7. Інтеграція цифрових технологій у всі сфери діяльності – перехід до моделі «цифрового підприємства» з автоматизованими процесами, інтегрованими інформаційними системами та аналітичними інструментами підтримки рішень.

Реалізація цих напрямів дозволяє підприємствам створювати динамічний, інноваційно орієнтований потенціал, здатний забезпечити їхню стійкість і конкурентоспроможність у середовищі глобальних змін.

Отже, розвиток потенціалу підприємства в умовах цифровізації та євроінтеграційних викликів є стратегічним пріоритетом, що визначає здатність підприємства ефективно функціонувати в нових реаліях. Потенціал виступає не лише як сукупність ресурсів, а як динамічна система компетенцій, знань і технологій, що забезпечує інноваційне оновлення бізнесу.

Ефективне управління потенціалом підприємства потребує поєднання стратегічного бачення, цифрових інновацій та європейських стандартів управління. Саме це дозволить українським підприємствам зміцнити свої позиції на внутрішньому і зовнішньому ринках, сприяти формуванню сталого економічного розвитку та успішно інтегруватися до європейського економічного простору.